

รายวิชา

วิทยาศาสตร์

รหัสวิชา ว22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่

2

ผู้สอน

นายอรรถชัย ศิริวัฒนศักดิ์นา

ระยระทาว

แลว

การกระจัด

จุดประสงค์ของบทเรียน

1. บอกความหมายและความแตกต่าง
ของระยะทางและการกระจัด

2. หาระยะทางและการกระจัด

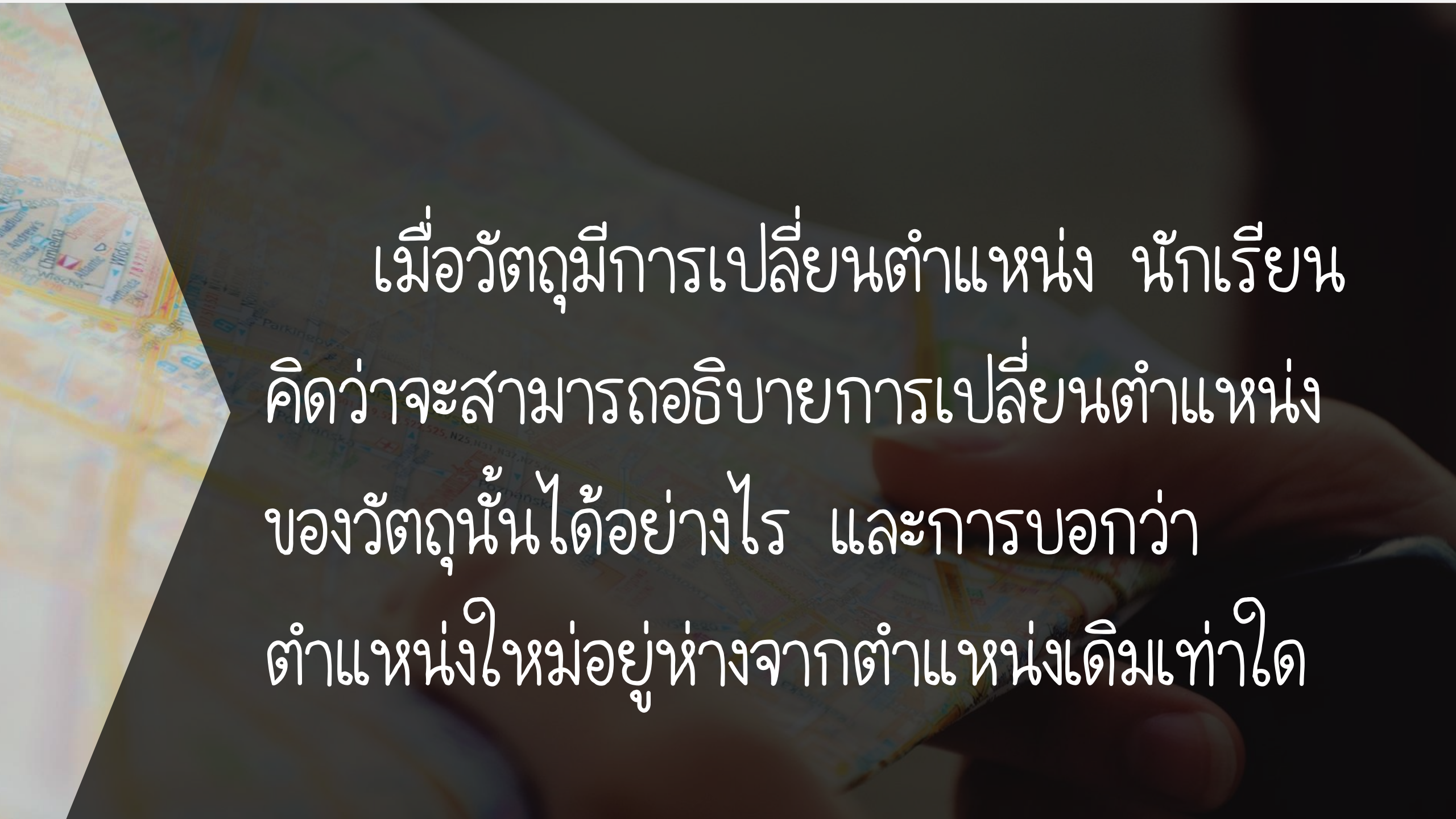
ทบทวนความรู้ก่อนเรียน

นักเรียนมีวิธีการการระบุ
ตำแหน่งของวัตถุหนึ่ง ๆ ให้
แม่นยำและเข้าใจตรงกันทำได้
อย่างไร

A hand is holding a map, with a teal rectangular box overlaid on the right side containing Thai text. The map shows a city street grid with labels like 'Marszałkowska' and 'Poznańska'.

ทบทวนความรู้ก่อนเรียน

มีการกำหนดตำแหน่ง
อ้างอิง ระยะระหว่างและ
ทิศทางจากตำแหน่งอ้างอิง

A hand is shown holding a map, with a dark, semi-transparent overlay covering most of the image. The overlay contains white Thai text. The text discusses the possibility of a student changing their location and the implications of such a change, specifically mentioning that the new location might be far from the original one.

เมื่อวัตถุประสงค์มีการเปลี่ยนตำแหน่ง นักเรียน
คิดว่าจะสามารถอธิบายการเปลี่ยนตำแหน่ง
ของวัตถุประสงค์ได้อย่างไร และการบอกว่า
ตำแหน่งใหม่อยู่ห่างจากตำแหน่งเดิมเท่าใด

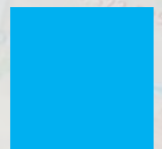
กิจกรรมที่ 3.2

ระยะทางและระยะห่างระหว่างสอง
ตำแหน่งแตกต่างกันอย่างไร

อ่านวิธีการทำกิจกรรม

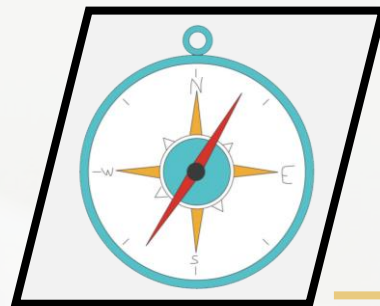

วัสดุและอุปกรณ์

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

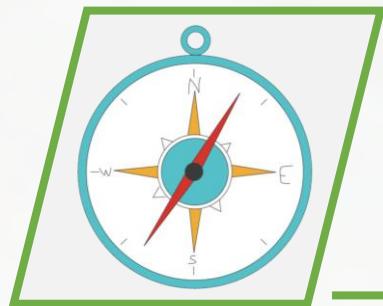

คำถาม

กิจกรรมนี้เกี่ยวข้องกับ
เรื่องอะไร

ความแตกต่างระหว่างระยะทางและ
ระยะห่างระหว่างสองตำแหน่ง

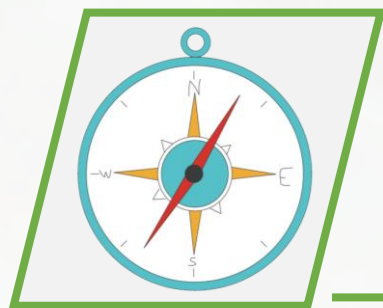

คำถาม

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

1. สังเกตและอธิบายความแตกต่างของระยะทางของการเคลื่อนที่และระยะห่างระหว่างสองตำแหน่ง

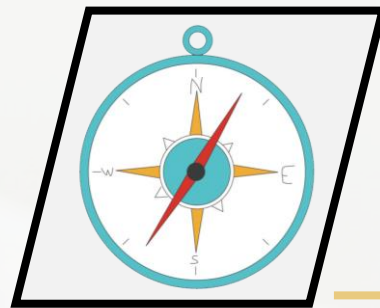
2. วัดและคำนวณระยะทางและระยะห่างระหว่างสองตำแหน่ง

คำถาม

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

3. เขียนลูกศรแสดงระยะห่างและทิศทางระหว่างสอง
ตำแหน่ง

คำถาม

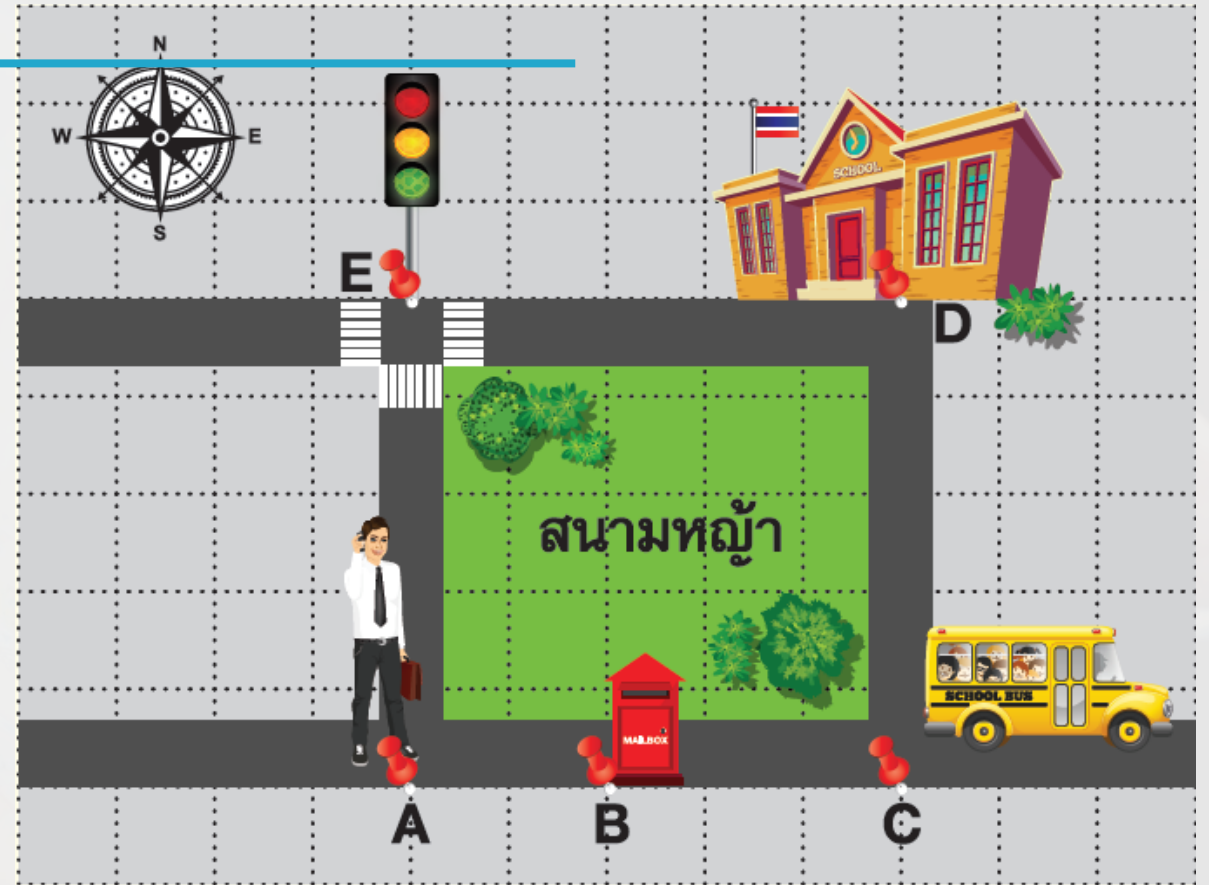
วิธีดำเนินการ
มีขั้นตอนอย่างไร

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1

สังเกตตำแหน่งของ
กิตติและตำแหน่งของ
สิ่งต่าง ๆ ในภาพ

กำหนดให้ 1 cm มีค่าเท่ากับความยาว 10 m

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

2

กิตติเดินไปยังตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 5 สถานการณ์ที่
แตกต่างกัน ดังนี้

- 2.1 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังตู้ไปรษณีย์
ที่ตำแหน่ง B

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

2

กิตติเดินไปยังตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 5 สถานการณ์ที่
แตกต่างกัน ดังนี้

- 2.2 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังทำยรรถ
โรงเรียนที่ตำแหน่ง C แล้วย้อนกลับมาตู้ไปรษณีย์ที่
ตำแหน่ง B

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

2

กิตติเดินไปยังตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 5 สถานการณ์ที่
แตกต่างกัน ดังนี้

- 2.3 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังทำย
รถโรงเรียนที่ตำแหน่ง C แล้วเดินต่อไปยังโรงเรียน
ที่ตำแหน่ง D

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

2

กิตติเดินไปยังตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 5 สถานการณ์ที่
แตกต่างกัน ดังนี้

- 2.4 กิตติเดินตัดสนามหญ้าจากตำแหน่ง A ไปยัง
ตำแหน่ง D

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

2

กิตติเดินไปยังตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 5 สถานการณ์ที่
แตกต่างกัน ดังนี้

- 2.5 กิตติเดินตัดสนามหญ้าจากตำแหน่ง A ผ่าน
ตำแหน่ง B C D และ E แล้วเดินย้อนกลับมายัง
ตำแหน่งเริ่มต้น

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

3

อ่านสถานการณ์ที่ 2.1 ร่วมกันอภิปรายแล้วตอบ
คำถามต่อไปนี้

3.1 วัดระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่ตามแนวเส้นทางการเคลื่อนที่ได้กี่เมตร

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

3

อ่านสถานการณ์ที่ 2.1 ร่วมกันอภิปรายแล้วตอบ
คำถามต่อไปนี้

- 3.2 วัดระยะห่างจากจุดเริ่มต้นไปยังตำแหน่งสุดท้าย
ได้กี่เมตร

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

3

อ่านสถานการณ์ที่ 2.1 ร่วมกันอภิปรายแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- 3.3 ลูกศรที่ลากจากตำแหน่งเริ่มต้นไปยังตำแหน่งสุดท้ายมีความยาวเท่าใด และมีทิศทางอย่างไร

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

4

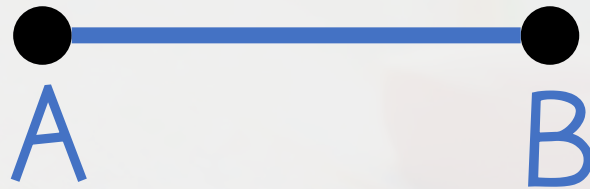
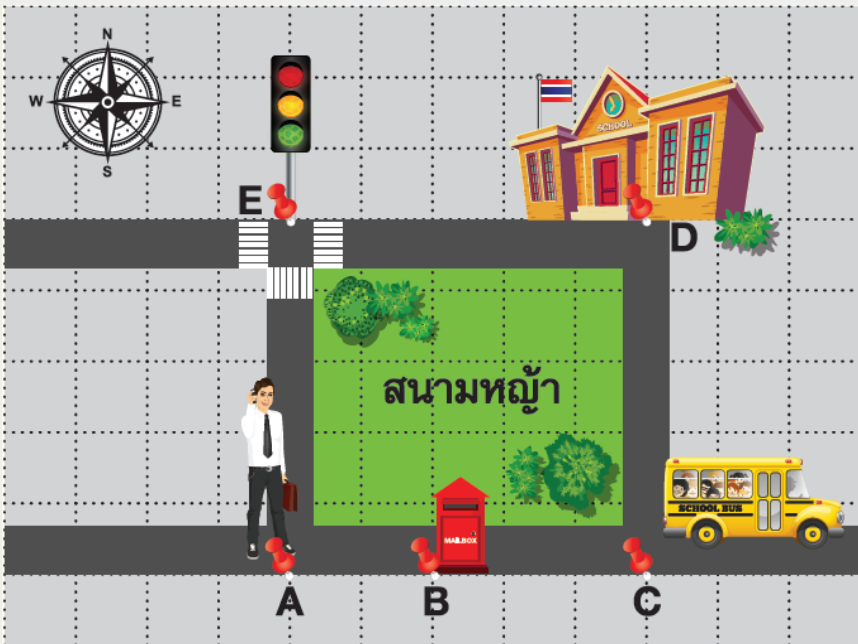
ทำข้อ 3 โดยเปลี่ยนเป็นสถานการณ์ที่ 2.2 - 2.5
ตามลำดับ

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.1

กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังตู้ไปรษณีย์ที่ตำแหน่ง B

1) ระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่ได้ตามแนวเส้นทางการเคลื่อนที่จาก A ไป B คือ

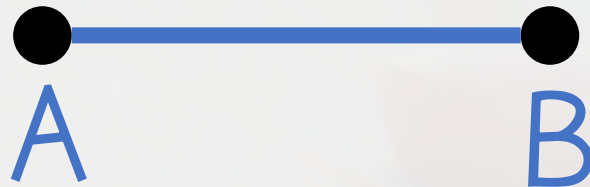
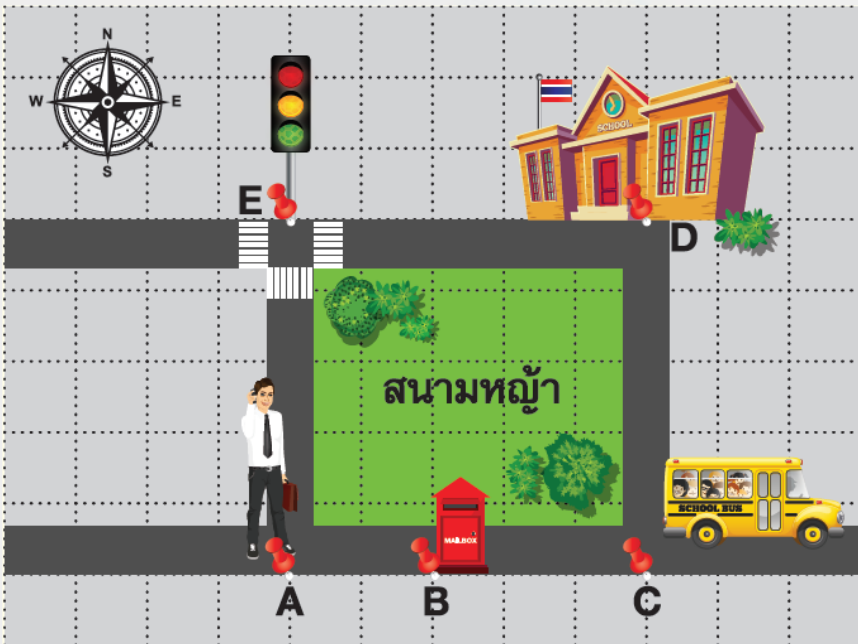
ระยะ AB เป็น 2 เซนติเมตร และ 1 เซนติเมตร = 10 เมตร
ดังนั้นระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่ได้เป็น 20 เมตร

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.1

กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังตู้ไปรษณีย์ที่ตำแหน่ง B

2) ระยะห่างจากตำแหน่งเริ่มต้น (A) ไปยังตำแหน่งสุดท้าย (B) คือ

ระยะ AB เป็น 2 เซนติเมตร ดังนั้น

ระยะห่างจากตำแหน่ง A ไปตำแหน่ง B เป็น 20 เมตร

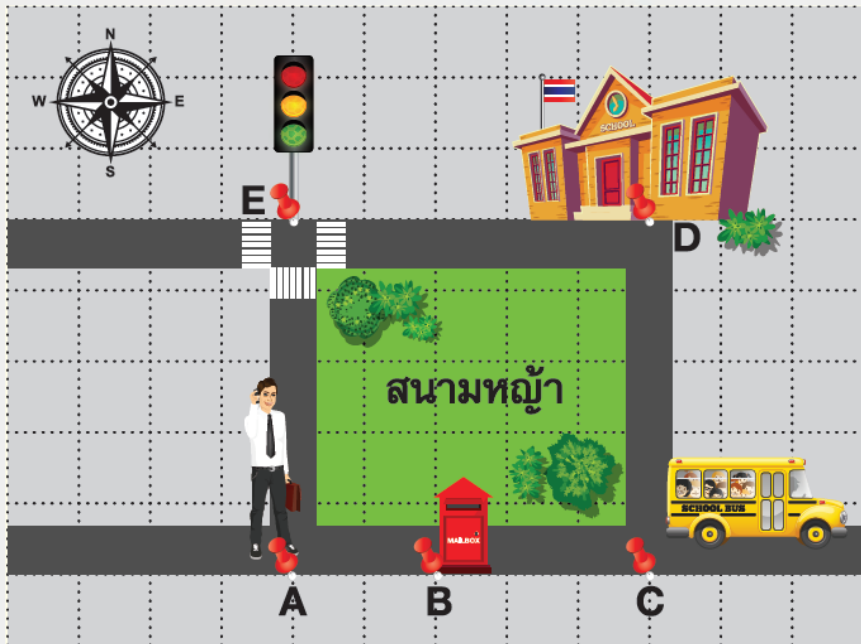

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.1

กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังตู้ไปรษณีย์ที่ตำแหน่ง B

3) ลูกศรที่ลากจาก A ไป B คือ ความยาว 20 เมตร ในทิศ ตะวันออก

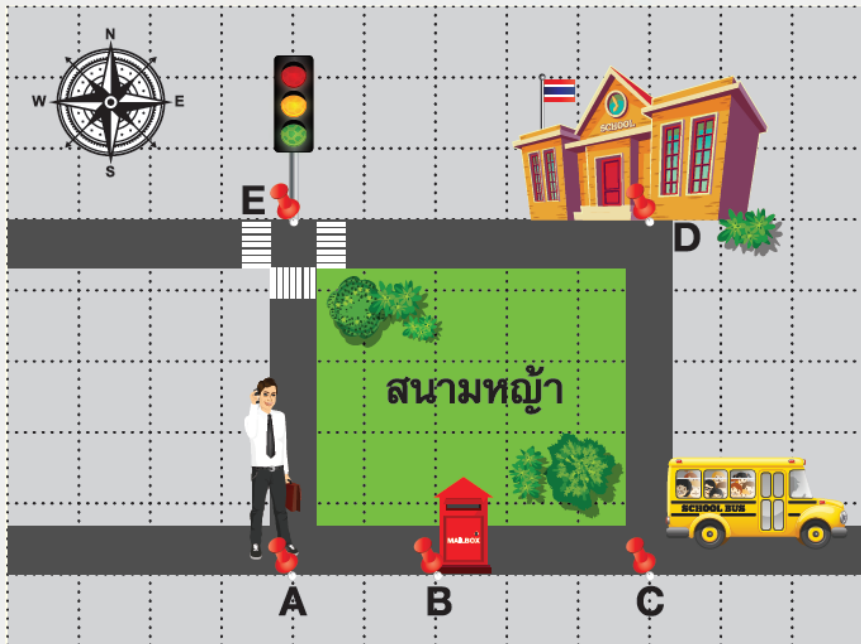

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.2

2.2 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังทำยรถโรงเรียนที่ตำแหน่ง C แล้วย้อนกลับมาตู้ไปรษณีย์ที่ตำแหน่ง B

1) ระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่ได้ตามแนวเส้นทางการเคลื่อนที่จาก A ไป C ไป B เป็น

$$5 + 3 = 8 \text{ เซนติเมตร ดังนั้น}$$

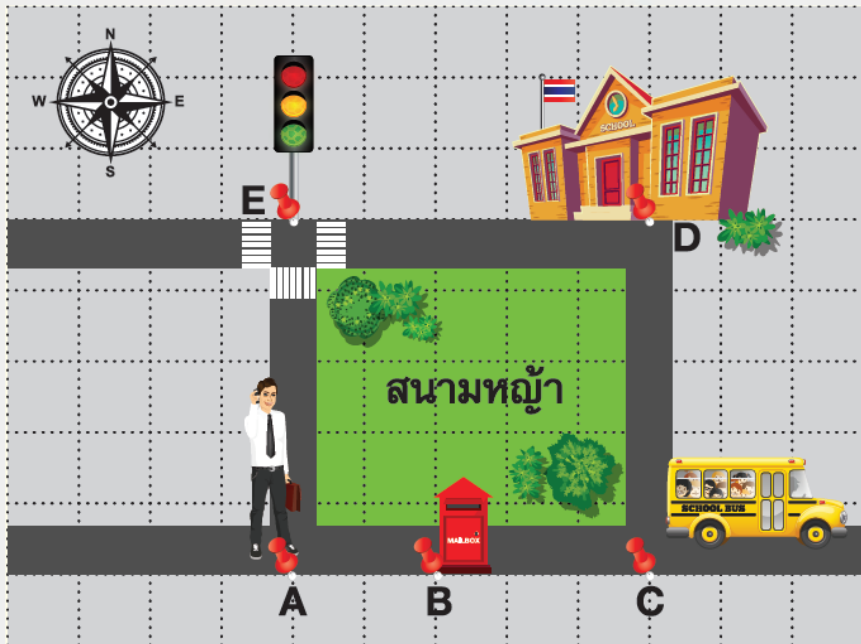
ระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่ได้เป็น 80 เมตร

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.2

2.2 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังทำยรถโรงเรียนที่ตำแหน่ง C แล้วย้อนกลับมาตู้ไปรษณีย์ที่ตำแหน่ง B

2) ระยะห่างจากตำแหน่งเริ่มต้น (A) ไปยังตำแหน่งสุดท้าย (B) คือระยะ AB เป็น 2 เซนติเมตร

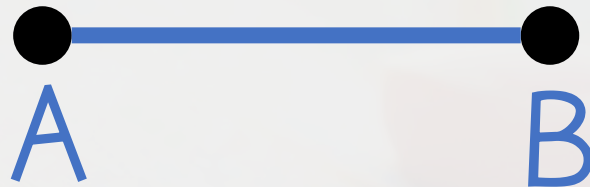
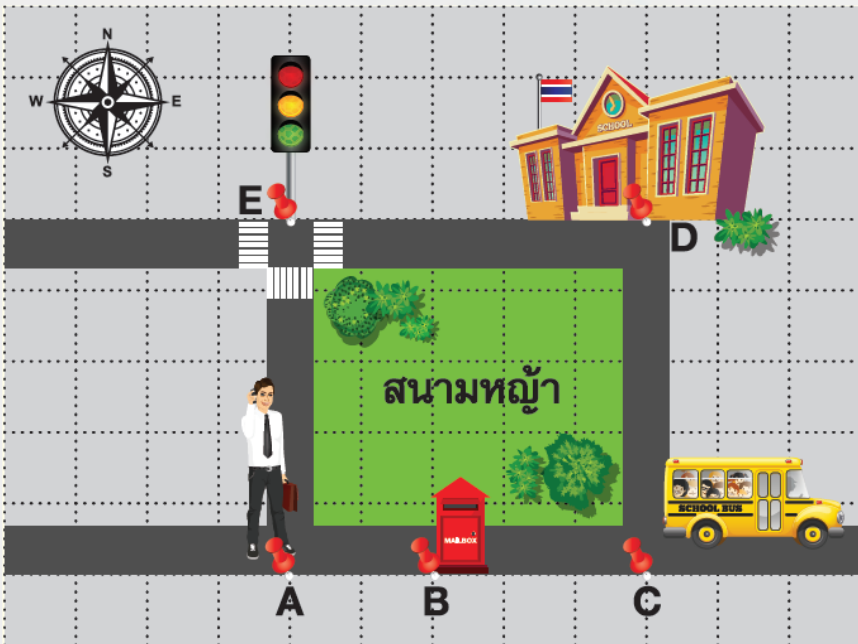
ดังนั้น ระยะห่างจากตำแหน่ง A ไป B เป็น 20 เมตร

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.2

2.2 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังทำยรถโรงเรียนที่ตำแหน่ง C แล้วย้อนกลับมาตู้ไปรษณีย์ที่ตำแหน่ง B

3) ลูกศรที่ลากจาก A ไป B มีความยาว 20 เมตร ในทิศตะวันออก

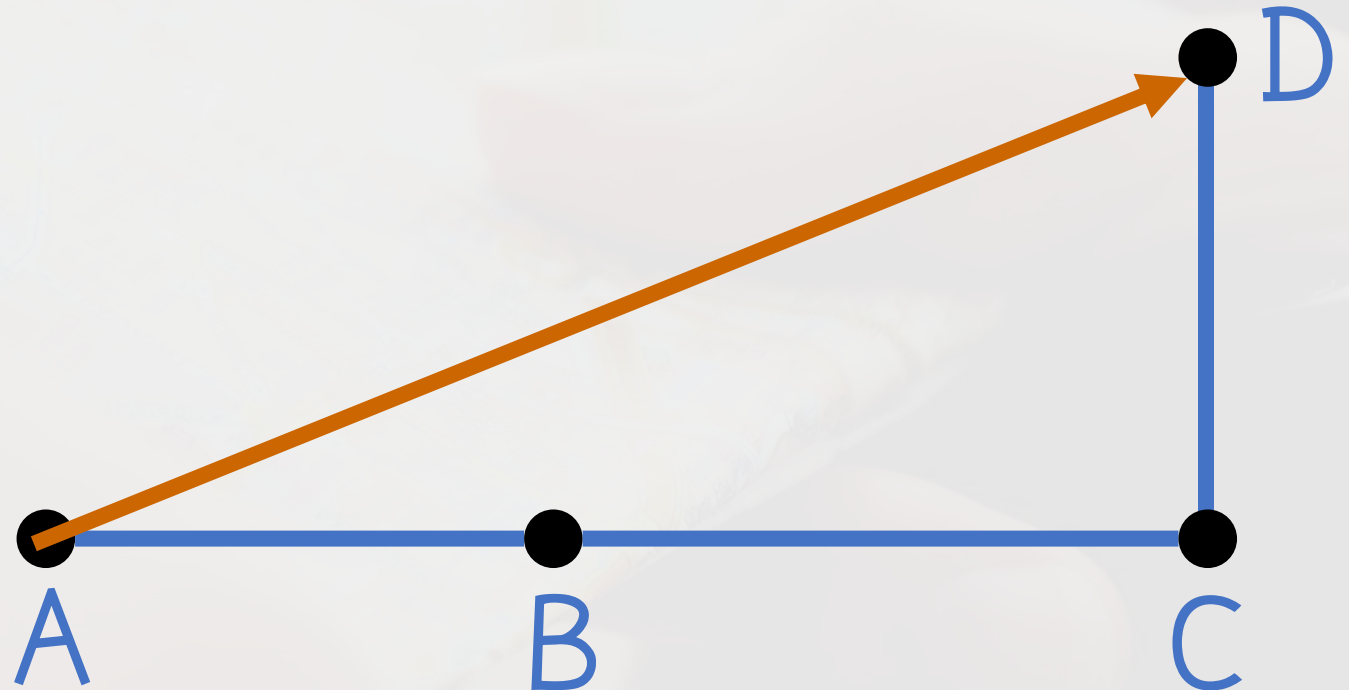
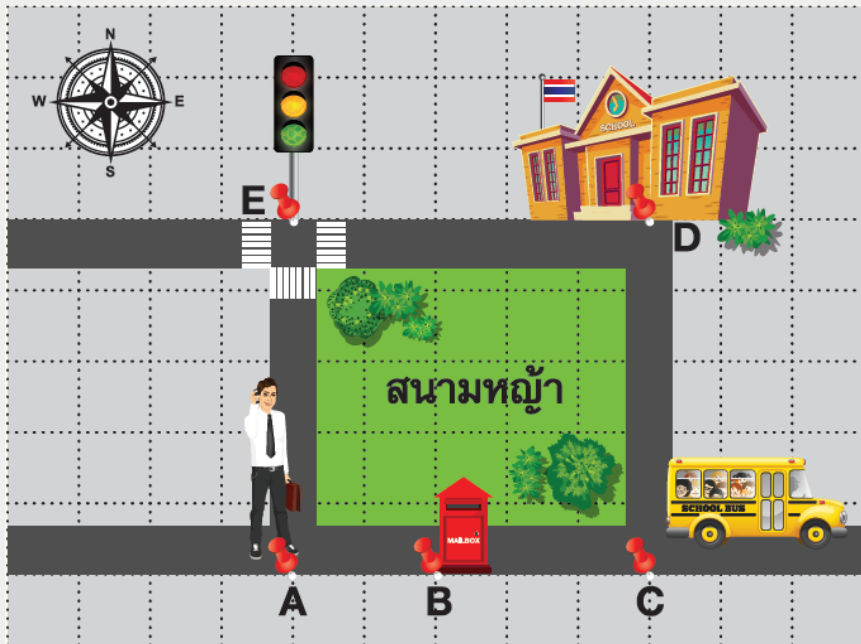

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.3

2.3 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังท่ารถโรงเรียนที่ตำแหน่ง C แล้วเดินต่อไปยังโรงเรียนที่ตำแหน่ง D

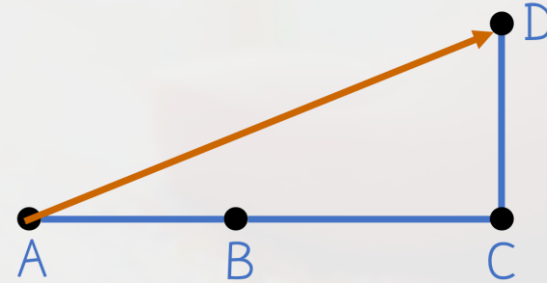
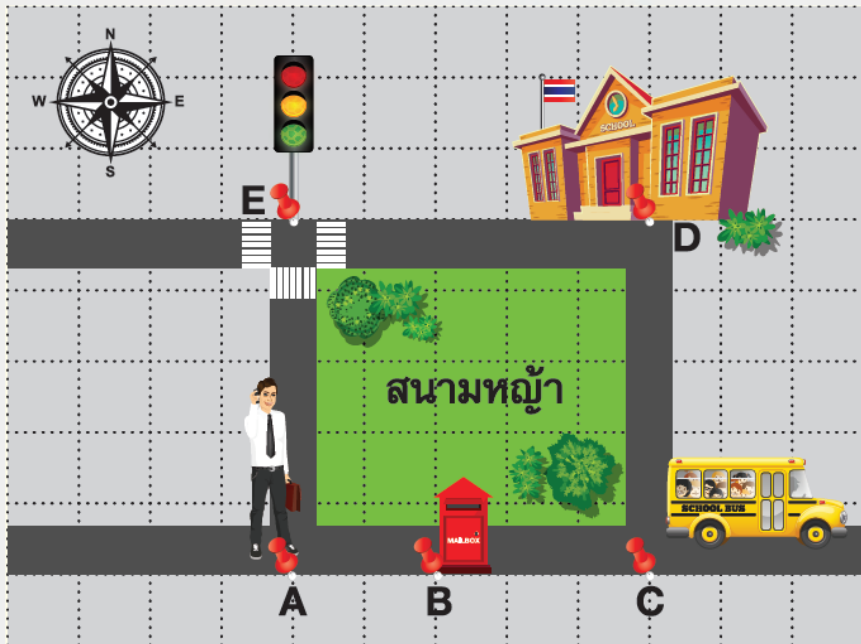

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.3

2.3 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังท่ารถโรงเรียนที่ตำแหน่ง C แล้วเดินต่อไปยังโรงเรียนที่ตำแหน่ง D

1) ระยะทางที่เคลื่อนที่ได้ตามแนวเส้นทางการเคลื่อนที่จาก A ไป C ไป D เป็น $5 + 5 = 10$ เซนติเมตร

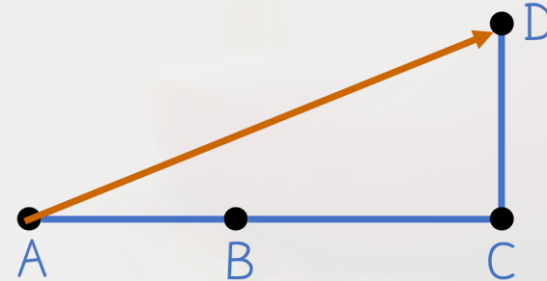
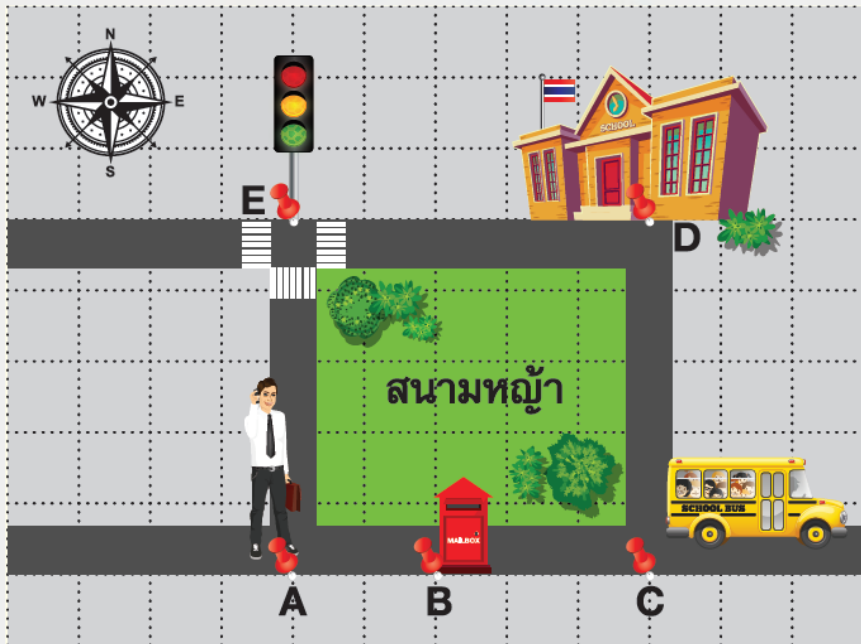
ดังนั้น ระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่ได้เป็น 100 เมตร

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.3

2.3 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังทำยรถโรงเรียนที่ตำแหน่ง C แล้วเดินต่อไปยังโรงเรียนที่ตำแหน่ง D

2) ระยะห่างจากตำแหน่งเริ่มต้น (A) ไปยังตำแหน่งสุดท้าย (D) คือระยะ $AD = 7.1$ เซนติเมตร

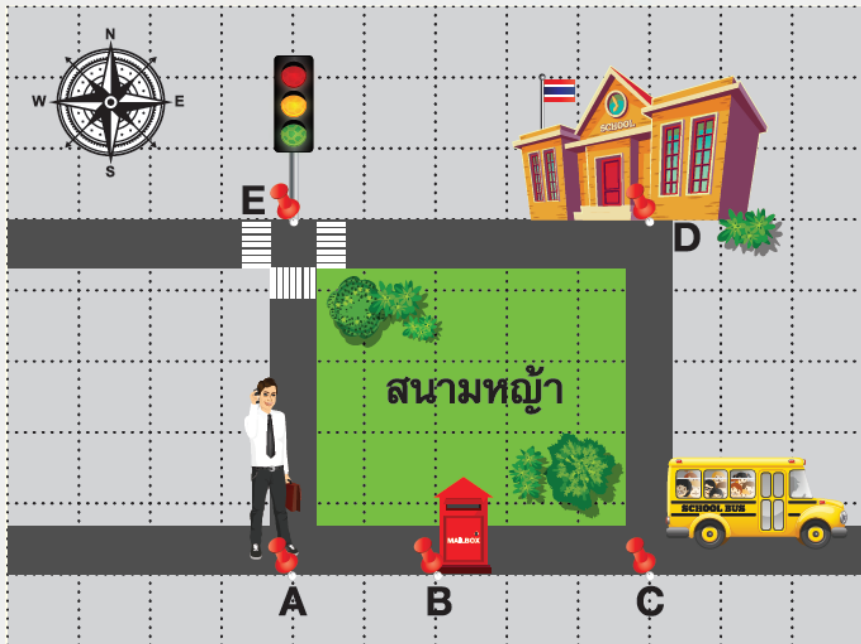
ดังนั้น ระยะห่างจาก A ไป D เป็น 71 เมตร

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.3

2.3 กิตติเดินตามถนนจากตำแหน่ง A ไปยังท่ารถโรงเรียนที่ตำแหน่ง C แล้วเดินต่อไปยังโรงเรียนที่ตำแหน่ง D

3) ลูกศรที่ลากจาก A ไป D มีความยาว 71 เมตร ในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

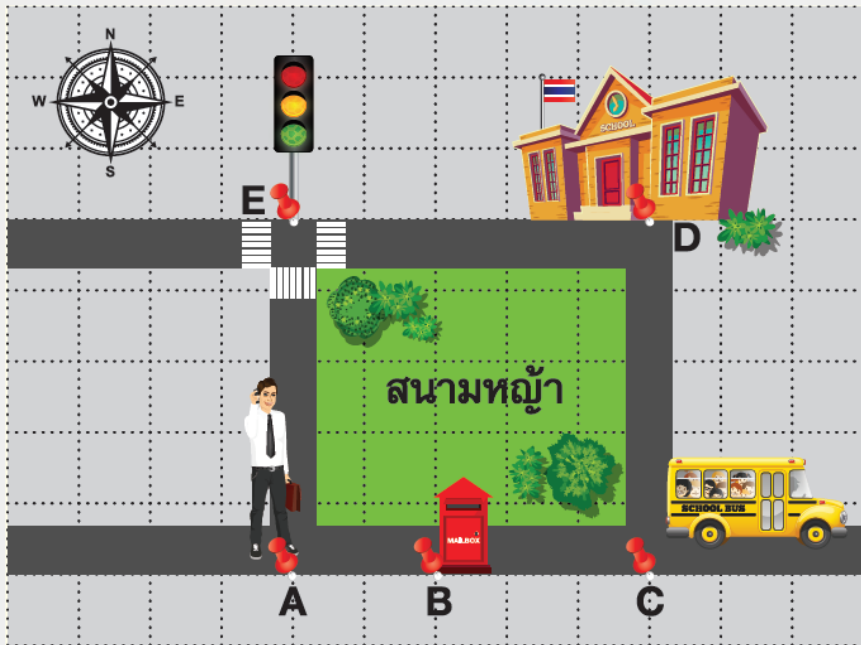

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.4

2.4 กิตติเดินตัดสนามหญ้าจากตำแหน่ง A ไปยังตำแหน่ง D

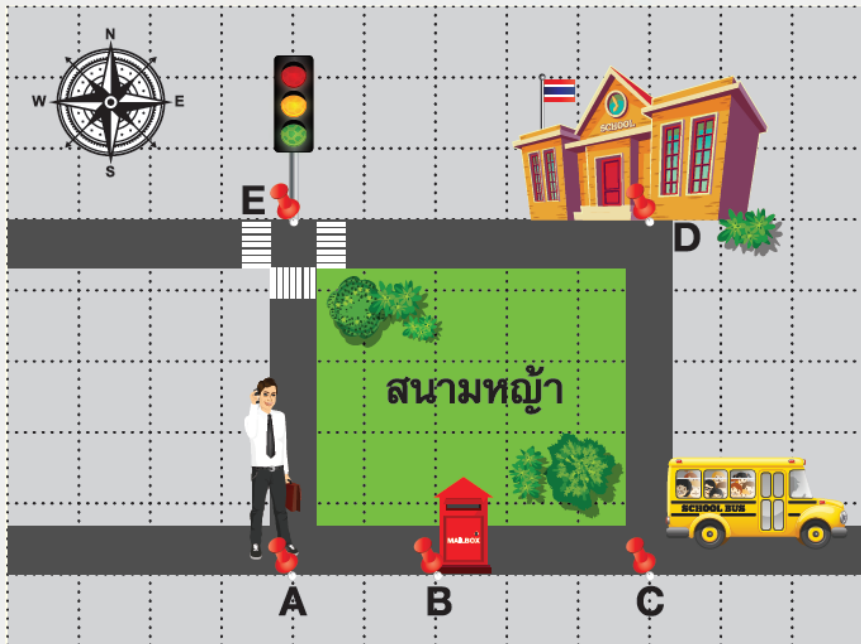

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.4

2.4 กิตติเดินตัดสนามหญ้าจากตำแหน่ง A ไปยังตำแหน่ง D

1) ระยะทางที่เคลื่อนที่ตามแนวการเคลื่อนที่จาก A ไป D คือ ระยะ AD เป็น 7.1 เซนติเมตร (ได้จากการใช้ไม้บรรทัดวัด)

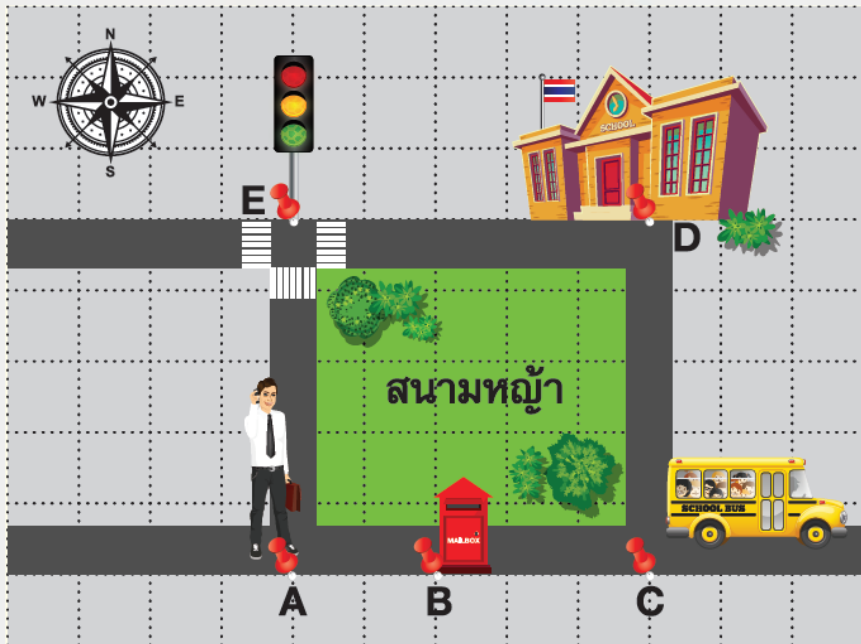
ดังนั้น ระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่ได้ 71 เมตร

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.4

2.4 กิตติเดินตัดสนามหญ้าจากตำแหน่ง A ไปยังตำแหน่ง D

2) ระยะห่างจากตำแหน่งเริ่มต้น (A) ไปตำแหน่งสุดท้าย (D) คือระยะ AD เป็น 7.1 เซนติเมตร (ได้จากการใช้ไม้บรรทัดวัด)

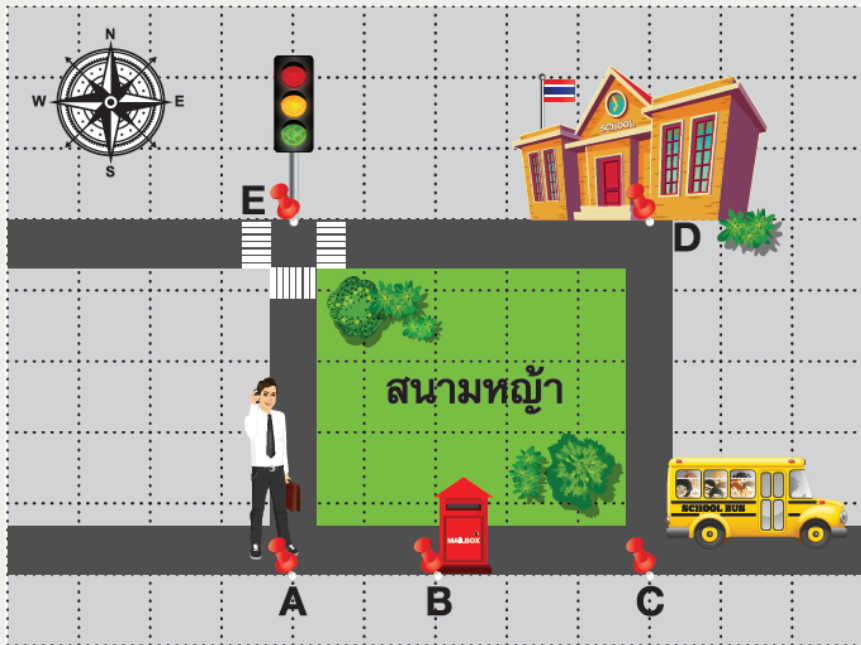
ดังนั้น จากตำแหน่ง A ไป D เป็น 71 เมตร

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.4

2.4 กิตติเดินตัดสนามหญ้าจากตำแหน่ง A ไปยังตำแหน่ง D

3) ลูกศรที่ลากจาก A ไป D มีความยาว 71 เมตร ในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

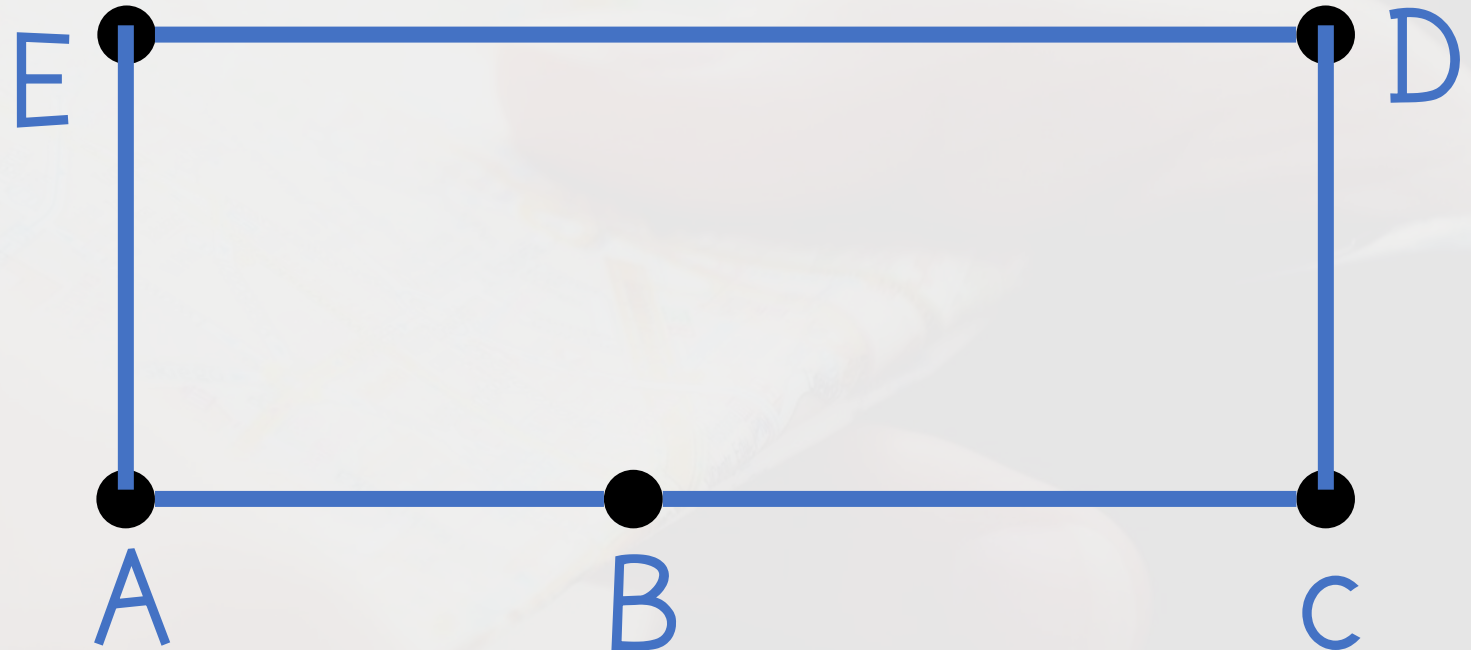
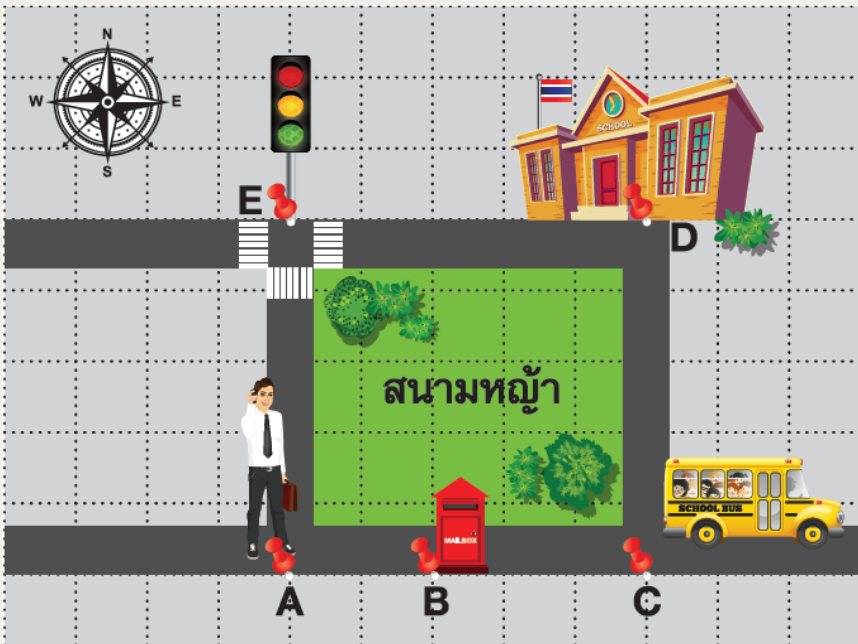

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.5

2.5 กิตติเดินจากตำแหน่ง A ผ่านตำแหน่ง B C D และ E แล้ว
เดินย้อนกลับมายังตำแหน่งเริ่มต้น

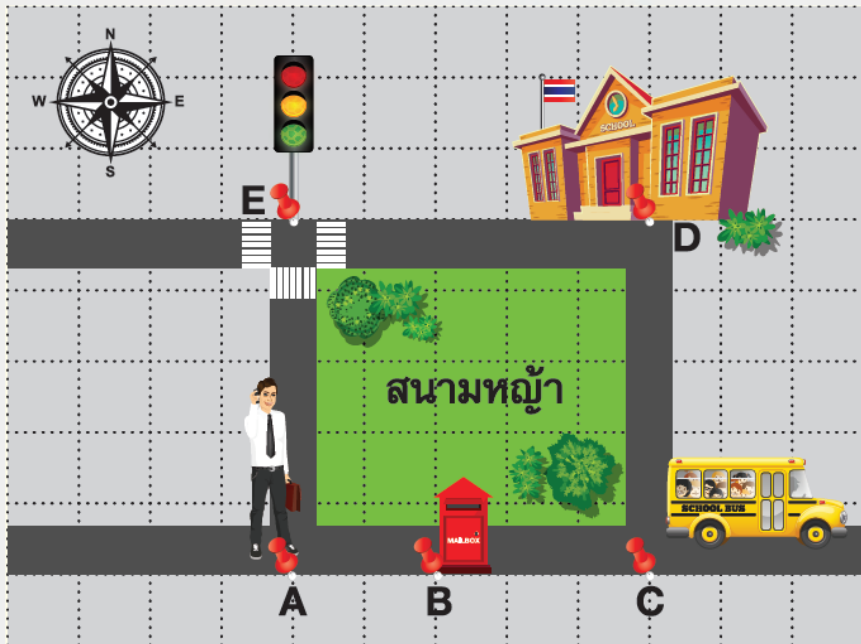

ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.5

2.5 กิตติเดินตัดสนามหญ้าจากตำแหน่ง A ผ่านตำแหน่ง B C D และ E แล้วเดินย้อนกลับมายังตำแหน่งเริ่มต้น

1) ระยะทางที่เคลื่อนที่ได้ตามแนวเส้นทางการเคลื่อนที่เป็น
 $2 + 3 + 5 + 5 + 5 = 20$ เซนติเมตร

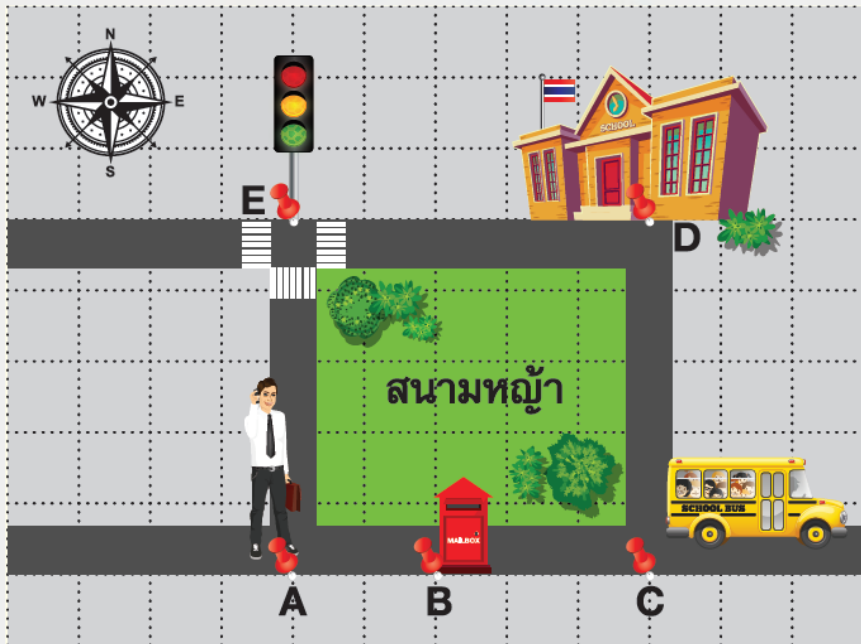
ดังนั้น ระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่ได้เป็น 200 เมตร

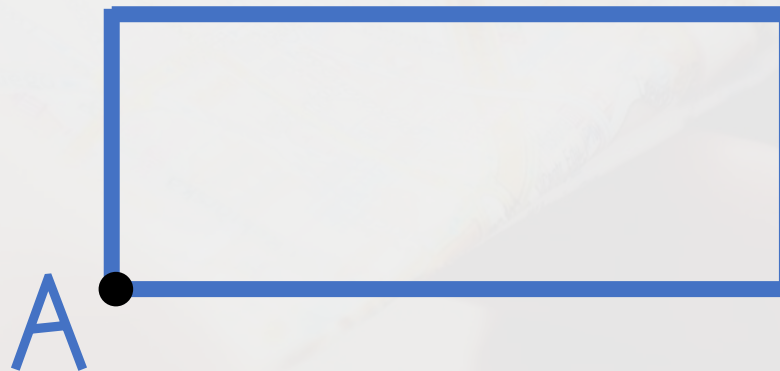
ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.5

2.5 กิตติเดินจากตำแหน่ง A ผ่านตำแหน่ง B C D และ E แล้วเดินย้อนกลับมายังตำแหน่งเริ่มต้น

2) ระยะห่างจากตำแหน่งเริ่มต้น (A) ไปยังตำแหน่งสุดท้าย (A) = 0 เพราะกลับมาที่เดิม

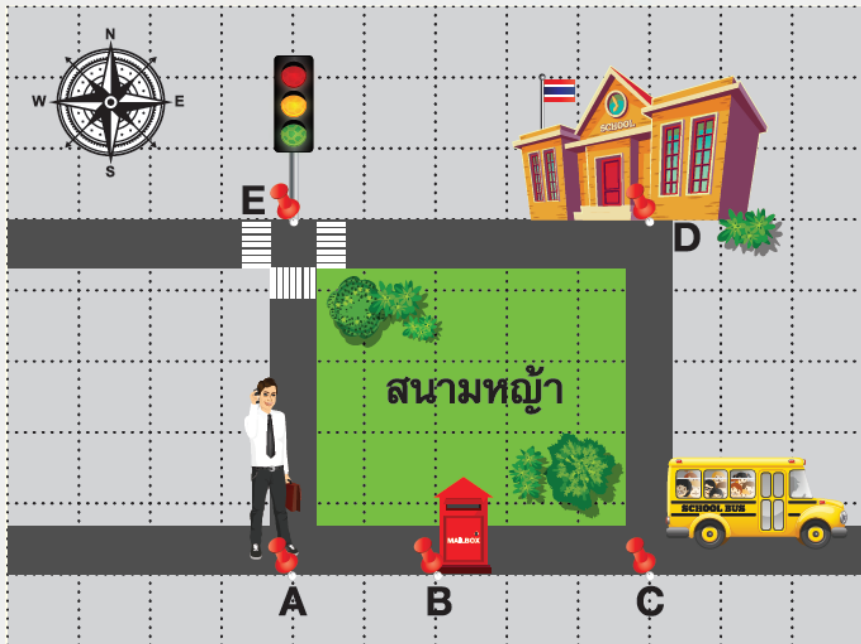

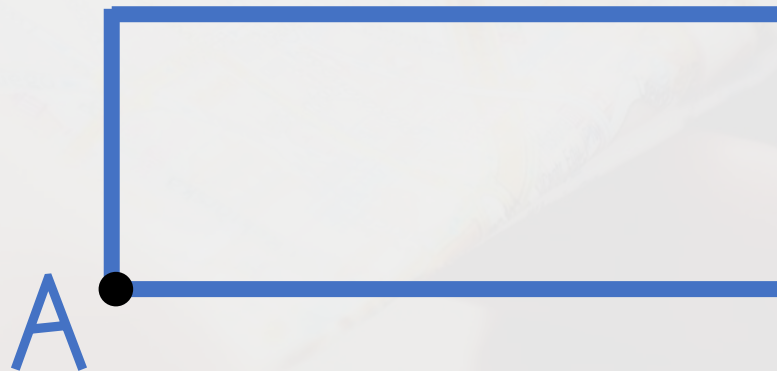
ผลการทำกิจกรรม

สถานการณ์ 2.5

2.5 กิตติเดินจากตำแหน่ง A ผ่านตำแหน่ง B C D และ E แล้วเดินย้อนกลับมายังตำแหน่งเริ่มต้น

3) ไม่สามารถเขียนลูกศรได้ เพราะตำแหน่งสุดท้ายและตำแหน่งเริ่มต้นอยู่ที่ตำแหน่งเดียวกัน

คำถามทั้งการทำการ

1

สถานการณ์ใดที่ระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่และ
ระยะห่างจากตำแหน่งเริ่มต้นไปยังตำแหน่งสุดท้าย
ของกิตติมีค่าเท่ากัน เพราะเหตุใด

คำถามทั้งการทำกิจกรรม

ตอบ

สถานการณ์ที่ 2.1 และ 2.4 ระยะทางที่
กิตติเคลื่อนที่และระยะห่างจากตำแหน่งเริ่มต้นไป
ตำแหน่งสุดท้ายมีค่าเท่ากัน เพราะแนวทางการ
เคลื่อนที่ของกิตติเป็นแนวตรงจากตำแหน่งเริ่มต้น
ไปตำแหน่งสุดท้ายโดยไม่เปลี่ยนทิศทาง

คำถามทั้งการทำกิจกรรม

2

สถานการณ์ใดที่ระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่และ
ระยะห่างจากตำแหน่งเริ่มต้นไปยังตำแหน่งสุดท้าย
ของกิตติมีค่าไม่เท่ากัน เพราะเหตุใด

คำถามทั้งการทำกิจกรรม

ตอบ

สถานการณ์ที่ 2.2 2.3 และ 2.5

ระยะทางที่กิตติเคลื่อนที่และระยะห่างจากตำแหน่ง
เริ่มต้นไปตำแหน่งสุดท้ายมีค่าไม่เท่ากัน เพราะ
กิตติไม่ได้เคลื่อนที่เป็นแนวตรงจากตำแหน่งเริ่มต้น
ไปตำแหน่งสุดท้าย

คำถามทั้งการทำกิจกรรม

3

ระยะทางของการเคลื่อนที่และระยะห่าง
ระหว่างสองตำแหน่งแตกต่างกันอย่างไร

คำถามทั้งการทำการ

ตอบ

ระยะทางเป็นความยาวตามแนวทางการ
เคลื่อนที่ ส่วนระยะห่างระหว่างตำแหน่งเป็น
ระยะที่วัดในแนวตรงจากตำแหน่งเริ่มต้น
ไปตำแหน่งสุดท้าย เรียกว่า **การกระจัด**

คำถามทั้งการทำกิจกรรม

4

จากกิจกรรม สรุปได้ว่าอย่างไร

คำถามทั้งการทำการ

ตอบ

ระยะทางเป็นความยาวตามแนวทางการ

เคลื่อนที่ ส่วนการกระจัดเป็นระยะห่างในแนว
ตรงจากตำแหน่งเริ่มต้นไปตำแหน่งสุดท้าย

คำถามทั้งการทำกิจกรรม

ตอบ

โดยระยะทางจะมีค่าเท่ากับขนาดของการกระจัด เมื่อแนวทางการเคลื่อนที่เป็นแนวตรงจากตำแหน่งเริ่มต้นไปยังตำแหน่งสุดท้าย **โดยไม่เปลี่ยนทิศทาง**

คำถามทั้งการทำกิจกรรม

ตอบ

ระยะทางเป็นความยาวตามแนวทางการเคลื่อนที่ ส่วนระยะห่างระหว่างตำแหน่งเป็นระยะที่วัดในแนวตรงจากตำแหน่งเริ่มต้นไปตำแหน่งสุดท้าย เรียกว่า **การกระจัด**

สรุป

ระยะทางเป็นความยาวที่วัดได้ทั้งหมดตามแนวการเคลื่อนที่ของวัตถุ ซึ่งเป็นระยะที่วัตถุเคลื่อนที่ได้จริง มีหน่วยเป็นเมตร

การกระจัดเป็นระยะห่างจากจุดเริ่มต้นไปตำแหน่งสุดท้าย พร้อมทั้งบอกทิศทางซึ่งชี้จากตำแหน่งเริ่มต้นไปยังตำแหน่งสุดท้าย มีหน่วยเป็นเมตร